

WEG MET DE HERBERG EN DE KRIBBE?

Het zal wennen zijn, deze Kerst. Ik bedoel: als de Nieuwe Bijbel Vertaling gelezen gaat worden. Want twee vertrouwde woorden zullen in het Kerstevangelie niet meer klinken. Het zijn de woorden 'herberg' en 'kribbe'. In plaats zal het volgende gelezen worden: 'Zij legde hem in een *voederbak*, omdat er voor hen geen plaats was in het *nachtverblijf* van de stad.'

Er is een deel in mij dat zegt: Jammer! Om twee redenen. Allereerst: de oude woorden klonken net even poëtischer, en de taal van het geloof lééft voor een groot deel van de poëzie. In de tweede plaats: de oude woorden horen bij het vertrouwde ritueel van het Kerstfeest. En geloof leeft ook van het herhaalde ritueel. Er hangt een bepaald gevoel aan.

En toch is er ook een deel in mij dat zegt: Prima! En dat deel heeft het overwicht. Ook dat zal ik uitleggen. De oude woorden 'herberg' en 'kribbe' klinken wel vertrouwd, maar is het ook niet alleen maar buitenkant? En de buitenkant is niet onbelangrijk, maar Kerst dreigt al zoveel uit te lopen op aandacht voor buitenkant en vorm alléén. En het gaat toch om de inhoud? De kern van Kerstfeest is niet de kribbe (of de voederbak), maar wie er *in* lag: het kind Jezus.

Van het Kerstfeest gaf de apostel Paulus eens een eigen versie. Hij schreef: 'Christus die de gestalte van God had, hield zijn gelijkheid aan God niet vast, maar deed er afstand van. Hij nam de gestalte aan van een slaaf en werd gelijk aan een mens' (Filippenzen 2: 6,7). Kerst begon dus met de houding van: afstand doen, niet krampachtig vasthouden aan. Dan mogen wij af en toe wel eens afstand doen van bepaalde woorden, ook al zijn ze oud-vertrouwd.

Rituelen zijn belangrijk. Ook het ritueel van de schriftlezing met Kerst. Maar het eigenaardige is: het evangelie zelf doorbreekt regelmatig de rituelen. Een ritueel scheidt namelijk vastigheid door de herhaling. Maar het Kerstevangelie beschrijft een eenmalige gebeurtenis die als een steen in een stille vijver viel. Kijk maar naar de reactie van de herders. Met andere woorden: de rust van ons ritueel mag ook wel eens doorbroken worden. Als er iets bij Kerst past, dan dat!

Ziedaar een aantal argumenten om de woorden 'herberg' en 'kribbe' achter ons te laten. Maar als ik nu heel eerlijk ben, ben ik stiekem wel blij dat we ze niet definitief zullen verliezen. We zullen ze nog tegenkomen: in de Kerstliederen die we zingen. Ik zou ze niet willen missen: de liederen met teksten als 'Ik kniel aan uwe kribbe neer' of 'Voor hem was geen plaats meer in herberg of huis.' Het geeft je het gevoel dat je zingt met de kerk van alle tijden.

Hoe het ook zij – met of zonder 'herberg' en 'kribbe' –, ik wens u en jullie een gezegend Kerstfeest toe. En met 'gezegend' bedoel ik: dat het Kind zelf ons zal raken. Want het Kind blijft altijd hetzelfde.